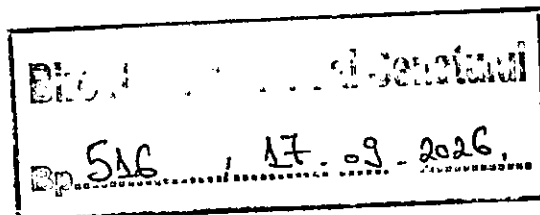

CONSILIUL LEGISLATIV

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii învățământului preuniversitar nr.198/2023

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii învățământului preuniversitar nr.198/2023, transmisă de Secretarul General al Camerei Deputaților cu adresa nr. Plx.402/18.05.2026 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D473/19.05.2026,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023, în sensul instituirii unor măsuri privind consilierea școlară și/sau psihologică, monitorizarea audio-video în unitățile de învățământ, depozitarea dispozitivelor electronice și interzicerea utilizării telefoanelor mobile sau a altor echipamente de comunicații electronice de către elevi, precum și stabilirea obligației unităților de învățământ preuniversitar de stat de a achiziționa, instala și operaționaliza aparatura tehnică necesară monitorizării audio-video.

2. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. n) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea prevederilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Camera Deputaților.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. La **art. I pct. 1**, referitor la norma propusă pentru **art. 14 alin. (4)**, formulăm următoarele observații privind fondul soluției legislative:

4.1. La **lit. a)**, semnalăm că **activitățile de consiliere școlară și, cu atât mai mult, cele de consiliere psihologică nu pot fi asimilate unor simple reguli de organizare internă a unității de învățământ**, acestea presupunând o intervenție raportată la situația concretă a copilului, la nevoile acestuia și, după caz, la aspecte care privesc viața personală, familială ori starea sa emoțională. În aceste condiții, un consimțământ general și anticipat, exprimat la momentul semnării contractului educațional, nu oferă garanții suficiente că acordul părintelui/reprezentantului legal este exprimat în cunoștință de cauză și în raport cu situația concretă care justifică participarea copilului la consiliere.

Totodată, noul **alin. (4)¹** prevede că participarea la ședințele de consiliere școlară și/sau psihologică poate fi dispusă de personalul didactic sau de conducerea unității de învățământ și este obligatorie pentru antepreșcolar, preșcolar sau elev, soluție de natură să creeze incertitudine cu privire la rolul părintelui/reprezentantului legal în luarea unei decizii informate privind participarea copilului la consiliere.

Prin urmare, este necesară reanalizarea soluției legislative, în sensul **eliminării consimțământului general și anticipat din contractul educațional și al reglementării distincte a condițiilor în care poate fi recomandată sau inițiată consilierea școlară și, după caz, psihologică**. Textul ar trebui să distingă, sub aspectul **regimului juridic aplicabil, între consilierea școlară și consilierea psihologică** și să stabilească, printre altele, modalitatea de informare a părintelui/reprezentantului legal, condițiile în care este necesar acordul acestuia în raport cu cazul concret, precum și situațiile excepționale, expres și limitativ prevăzute, în care participarea copilului la consiliere poate avea loc fără acord prealabil, în considerarea interesului superior al acestuia.

4.2. În ceea ce privește norma preconizată la **lit. b)**, menționăm că monitorizarea audio-video presupune prelucrarea unor date cu caracter personal și trebuie realizată în condițiile Regulamentului (UE) 2016/679 și ale legislației naționale aplicabile în materie. Or, în ipoteza în care monitorizarea audio-video este reglementată ca măsură

instituțională de siguranță școlară, dispusă în baza legii, **temeiul prelucrării nu îl constituie consimțământul individual al persoanei vizate**, ci norma legală care instituie sau permite realizarea acestei măsuri, fiind necesară, în principal, **informarea persoanei vizate**.

Prin urmare, textul ar trebui reformulat în sensul **eliminării referirii la consimțământul pentru monitorizarea audio-video din contractul educațional** și al corelării soluției legislative cu regimul prevăzut la art. 66 din Legea nr. 198/2023, respectiv cu normele privind protecția datelor cu caracter personal, prin reglementarea clară a temeiului juridic al prelucrării și a **obligației de informare a persoanelor vizate**.

4.3. La norma propusă pentru lit. c), depozitarea dispozitivelor electronice nu pare să constituie o măsură care trebuie condiționată de acordul părintelui/reprezentantului legal ori al elevului major, ci, în măsura în care legiuitorul optează pentru instituirea acesteia, o regulă de organizare și disciplină școlară, aplicabilă în temeiul legii și al regulamentului intern al unității de învățământ. În acest context, utilizarea noțiunii de „consimțământ” poate crea incertitudine cu privire la caracterul obligatoriu al măsurii, precum și cu privire la efectele unui eventual refuz sau ale retragerii acordului.

Prin urmare, textul ar trebui reformulat, în sensul **eliminării referirii la consimțământul pentru depozitarea dispozitivelor electronice și al reglementării acestei conduite ca obligație legală/reglementară**, cu stabilirea procedurii aplicabile la nivelul unității de învățământ, inclusiv în ceea ce privește predarea, păstrarea și restituirea dispozitivelor.

4.4. Potrivit tezei finale a alin. (4), în funcție de specificul fiecărei unități de învățământ, prin hotărâre a consiliului de administrație pot fi adăugate și alte clauze în contractul educațional necesită reanalizare. Contractul educațional se încheie între unitatea de învățământ și părinți/reprezentantul legal sau, după caz, elevul major, pe baza contractului educațional-tip aprobat prin ordin al ministrului educației. Or, **consiliul de administrație este organul de conducere al uneia dintre părțile raportului juridic, astfel încât posibilitatea acestuia de a adăuga unilateral clauze suplimentare este de natură să creeze incertitudine cu privire la natura juridică a acestor clauze și limitele în care pot fi instituite obligații în sarcina celeilalte părți.**

În măsura în care se urmărește doar adaptarea contractului educațional la specificul unității de învățământ, textul ar trebui să

precizeze că aceste clauze pot avea exclusiv caracter de particularizare organizatorică, în limitele legii și ale contractului educațional-tip, fără a putea institui obligații substanțiale noi ori restrânge drepturi.

În schimb, **dacă se urmărește introducerea unor clauze contractuale suplimentare, acestea nu ar trebui să poată fi stabilite unilateral prin hotărârea consiliului de administrație**, ci ar trebui fie prevăzute în contractul educațional-tip aprobat prin ordin al ministrului, fie acceptate expres de părțile semnatare, cu implicarea structurilor reprezentative ale părinților/reprezentanților legali, după caz.

Sub rezerva observațiilor de fond anterior menționate, formulăm, în raport cu forma transmisă de inițiator, următoarele observații și propuneri de tehnică legislativă și redactare a textului proiectului.

5. La art. I, la partea introductivă, data monitorului oficial va fi scrisă sub forma „5 iulie 2023”.

5.1. La pct. 1, la norma propusă pentru art. 14 alin. (4), expresia „ordin al ministrului educației” se va reda sub forma „ordin al ministrului educației și cercetării”.

De asemenea, structura alineatului este improprie, întrucât, după enumerarea de la lit. a) - c), textul continuă cu un paragraf separat referitor la posibilitatea adăugării altor clauze prin hotărâre a consiliului de administrație. Pentru claritatea normei, paragraful respectiv ar trebui redactat într-un alineat distinct.

5.2. La pct. 2, partea dispozitivă va fi redactată astfel:

„2. La articolul 14, după alineatul (4) se introduc două **noi alineate**, alin.(4¹) și (4²), cu următorul cuprins:”.

În textul prevăzut pentru **alin. (4¹)**, pentru fluenta normei, propunem ca sintagma „ședințe de consiliere” să fie redactată astfel: „**ședințele** de consiliere”.

Observația este valabilă și pentru **pct. 3**, la textul prevăzut pentru **art. 65 alin. (4) lit. d)**.

În textul prevăzut pentru **alin. (4²)**, pentru rigoarea redactării, expresia „art.66, alin.(4)-(11) din prezenta lege” se va redacta astfel: „**art. 66 alin. (4) - (11)**”.

5.3. La pct. 3, partea dispozitivă se va reformula astfel:

„3. La articolul 65, alineatele (3) și (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:”.

La norma propusă pentru **art. 65 alin. (3)**, pentru rigoare în redactare, recomandăm ca aceasta să debuteze astfel: „(3) În conformitate cu PNCVS și cu Regulamentul de organizare și

funcționare a învățământului preuniversitar, aprobat prin ordin al ministrului educației și cercetării, pe baza ...”.

De asemenea, semnalăm că sintagma „serviciul siguranță școlară” este lipsită de precizie, întrucât nu rezultă cărei instituții publice îi aparține. Referitor la acest aspect, menționăm că art. 63 alin. (5) folosește sintagma „Biroul de siguranță școlară din cadrul inspectoratului județean de poliție/Inspectoratului de Poliție al Municipiului București”. Prin urmare, în măsura în care aceasta este intenția inițiatorului, propunem înlocuirea sintagmei „serviciul siguranță școlară” cu expresia „**Biroul de siguranță școlară prevăzut la art. 63 alin. (5)**”.

La **alin. (4)**, semnalăm că **lit. b) și c)** se suprapun parțial, întrucât sesizarea confidențială prevăzută la **lit. c)** reprezintă o modalitate de realizare a procedurii de sesizare a suspiciunilor și faptelor de violență prevăzute la **lit. b)**. Pentru evitarea paralelismului și pentru asigurarea coerenței textului, norma ar trebui reformulată, în sensul includerii modalității de sesizare confidențială în cuprinsul procedurii prevăzute la **lit. b)**, cu eliminarea **lit. c)** și renumerotarea literelor subsecvente. O posibilă variantă de reformulare pentru **lit. b)** ar fi următoarea:

„b) procedura de sesizare a suspiciunilor și faptelor de violență la nivelul unității de învățământ, **inclusiv modalitatea de sesizare confidențială a acestora;**”.

În ipoteza însușirii acestei observații, **alin. (4)** ar putea fi structurat astfel:

„(4) Regulamentul de ordine interioară a unității de învățământ **trebuie să prevadă procedurile privind:**

- a) **accesul** persoanelor ...;
- b) **sesizarea** suspiciunilor ...;
- c) **participarea** ...;
- d) **depozitarea** ...;
- e) **sesizarea** ...;
- f) **sesizarea** ...”.

Normele propuse la **lit. f) și g)** utilizează o terminologie neunitară, respectiv „comportamente cu risc” și „comportamente deviante”, fără a rezulta dacă acestea desemnează aceeași categorie de conduite sau ipoteze diferite.

La **lit. g)**, semnalăm că sintagma „autorităților pentru asistență socială și protecția copilului” este lipsită de precizie. Referitor la acest aspect, precizăm că **alin. (3)** face referire la serviciul public de asistență

socială și, respectiv, direcția generală de asistență socială și protecția copilului.

Totodată, semnalăm că textul necesită reanalizare sub aspectul logicii enumerării. Astfel, norma se referă la identificarea „unor riscuri la adresa elevului”, însă, în enumerarea exemplificativă, sunt incluse nu numai situații de risc propriu-zise, ci și suspiciuni sau semne ale existenței unor asemenea situații, precum „suspiciuni privind violență fizică și psihică în familie” ori „semne evidente ale deficienței de îngrijire a minorului”.

Or, suspiciunile și semnele nu reprezintă, în sine, riscuri, ci indicii care pot releva existența unei situații de risc sau de vulnerabilitate a copilului. Pentru claritatea și previzibilitatea normei, textul ar trebui reformulat în sensul distingerii între situațiile de risc la adresa elevului și indiciile privind existența acestora, utilizându-se o terminologie adecvată.

5.4. La pct. 4, partea dispozitivă se va reformula astfel:

„4. La articolul 106, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:”.

La textul propus pentru **art. 106 alin. (4)**, expresia „spațiile autorizate explicit de regulamentul intern” se va revedea, întrucât regulamentul nu „autorizează” spații, ci le stabilește. Se poate utiliza formularea „spațiile **stabilite prin** regulamentul intern al unității de învățământ”.

5.5. La pct. 6, partea dispozitivă prevede renumerotarea și modificarea alin. (6) - (8), însă renumerotarea acestor subdiviziuni se poate realiza dacă este modificat în integralitate art. 106 sau cu ocazia republicării actului normativ de bază.

Prin urmare, **partea dispozitivă** se va reformula astfel:

„6. La articolul 106, alineatele (6) - (8) **se modifică și vor avea următorul cuprins:**”.

Textele subsecvente vor fi marcate ca fiind alin. (6) - (8) și nu ca alin. (5) - (7).

La **art. 106**, la **actualul alin. (6)**, pentru un plus de rigoare în exprimare, propunem reformularea textului astfel:

„(7) **În cazul nerespectării prevederilor alin. (4), personalul unității de învățământ poate prelua echipamentul în vederea predării acestuia, după caz, părinților sau tutorilor legali ai beneficiarilor primari minori sau elevi, potrivit regulamentului intern al unității de învățământ.**”.

La **actualul alin. (7), la lit. a)**, pentru același considerent, recomandăm ca expresia „frecventarea cu regularitate și conform programului de către acesta a cursurilor școlare” să fie reformulată astfel „frecventarea **de către acesta**, cu regularitate și conform programului, a cursurilor școlare”.

La **lit. b)**, pentru a evita repetiției, propunem ca partea finală a normei să fie redactată astfel „... în vederea **creării** condițiilor necesare finalizării studiilor;”.

La **lit. d)**, pentru cursivitatea normei, recomandăm următoarea formulare:

„d) de a sesiza, **după caz**, educatorul, profesorul pentru învățământ primar, profesorul diriginte, mediatorul școlar **sau** consilierul școlar **cu privire la orice faptă** de violență produsă în incinta unității de învățământ;”.

La **lit. g) și h)**, expresia „regulamentul de organizare și funcționare al unității de învățământ” se va scrie sub forma „regulamentul de organizare și funcționare **a unității de învățământ**”.

La **lit. h)**, formularea „de a cunoaște, respecta și susține copilul să respecte regulamentul” este necorespunzătoare sintactic. Prin urmare, recomandăm următoarea formulare:

„h) de a **cunoaște și respecta** regulamentul de organizare și funcționare **a unității de învățământ în care este înscris copilul, precum și de a-l susține pe acesta să îl respecte**”.

6. La art. II, pentru rigoare normativă, propunem reformularea normei după cum urmează:

„Art. II. – În termen de 2 ani de la **data intrării** în vigoare a prezentei legi, unitățile de învățământ preuniversitar de stat care nu dispun de **sistem de monitorizare audio-video** în incinta **proprie** achiziționează **aparatura tehnică necesară** și asigură instalarea și operaționalizarea acesteia”.

PREȘEDINTE
Florin IORDACHE

București
Nr. 533/03.06.2026